

OBRAZAC

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ	MINISTARSTVO FINANSIJA		
NAZIV PROPISA	PREDLOG ZAKONA O ADMINISTRATIVNIM TAKSAMAMA		

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Donošenje Predloga zakona o izmjeđanama i dopunama Zakona o administrativnim taksama predviđeno je Programom rada Vlade za II kvartal 2018. godine. Uvažavajući činjenicu da se Ministarstvo finansija opredijelilo za sprovođenje sveobuhvatne analize važećih kao i novih predloženih rješenja od strane resornih institucija, pristupilo se izradi novog Zakona.

Poseban problem u primjeni Zakona predstavljaju visoke administrativne takse, kao i njihov veliki broj (659 taksi). Na navedeni problem kontinuirano ukazuju predstavnici privrednih udruženja u Crnoj Gori.

Privredna komora Crne Gore je kroz analizu fiskaliteta na državnom i lokalnom nivou ukazala na postojanje visokih administrativnih taksi koje su neproporcionalne uslugama koje privrednici dobijaju njihovim plaćanjem, kao i komunalne koje se znatno razlikuju po jedinicama lokalnih samouprava, i samim tim ne predstavljaju realan trošak kako je definisano zakonom.

Navedeno je takođe prezentovano kroz analizu Unije poslodavaca Crne Gore o parafiskalitetima u Crnoj Gori gdje je konstatovano da pravni sistem u Crnoj Gori obiluje velikim brojem naknada uz nerijetko njihovo preklapanje, koje se uvode nekontrolisano ne uvažavajući realnost društvene i ekonomske situacije u kojoj se nalaze preduzeća, što opterećuje njihovo poslovanje.

Analiza fiskaliteta na državnom i lokalnom nivou razmatrana je na posljednjoj sjednici Savjetu za konkurentnost i tom prilikom je zaduženo Ministarstvo finansija da pripremi Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o lokalnim komunalnim taksama, cijeneći ili prateći preporuke Analize. Takođe, zaduženo je Ministarstvo finansija da, zajedno sa predstavnicima udruženja poslodavaca, detaljno analizira i razmotri opravdanost postojanja fiskaliteta prepoznatih Analizom fiskaliteta na nacionalnom i lokalnom nivou, kao i potrebu za izmjenom odgovarajućih propisa. Istovremeno, Savjet je zadužio sva ministarstva da zakone, čija implementacija će imati uticaj na poslovni ambijent i konkurentnost, dostave na razmatranje Savjetu za konkurentnost, prije upućivanja Vladi.

Kao posljedice problema, odnosno primjene postojećeg zakona, su **visoki troškovi za privredu, posebno mala i srednja preduzeća, zatim građane, kao i postojanje velikog broja plaćanja**. Navedeno, ima za rezultat stvaranje negativnih implikacija u poslovanju privrednih subjekata kroz kreiranje dodatnih troškova i potrebe za odvajanjem dodatnog vremena kako bi se ispunio veliki broj propisanih procedura. Pored privrede, oštećeni subjekti su i građani, kojima se takođe kreiraju dodatni troškovi i zahtijeva dodatno vrijeme za plaćanje potrebnih naknada.

Dodatac problem predstavljaju i **česte izmjene zakona** koje su uglavnom imale za cilj uvođenje novih

naknada ili povećanje postojećih, što negativno utiče na predvidivost postojanja i visinu takse.

S tim u vezi, u periodu od 2003. do 2017. godine, Zakon o administrativnim taksama je mijenjan 14 puta ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 055/03 od 01.10.2003, 046/04 od 09.07.2004, 081/05 od 29.12.2005, 002/06 od 18.01.2006, Službeni list Crne Gore", br. 022/08 od 02.04.2008, 077/08 od 16.12.2008, 003/09 od 21.01.2009, 040/10 od 22.07.2010, 020/11 od 15.04.2011, 026/11 od 30.05.2011, 056/13 od 06.12.2013, 045/14 od 24.10.2014, 053/16 od 11.08.2016, 037/17 od 14.06.2017).

Takođe, poseban problem predstavlja i nepostojanje pravnog osnova za elektronsko plaćanje administrativnih taksi i elektronsko dostavljanje dokaza o plaćenoj taksi.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Osnovni cilj Zakona je unapređenje uslova za poslovanje i pospješivanje ekomske aktivnosti, kako na državnom, tako i na lokalnom nivou.

Donošenju novog Zakona o administrativnim taksama pristupilo se u cilju ukidanja, objedinjavanja i smanjenja administrativnih taksi, u mjeri u kojoj je to moguće, a koje imaju direktnog uticaja na građane i privredu.

Posebno su analizirane one administrativne takse koje građani i privreda plaćaju svakodnevno ili periodično.

Predloženim tekstrom Zakona uređuje se plaćanje administrativnih taksi za spise i radnje pred organima državne uprave, diplomatskim i konzularnim predstavništvima Crne Gore u inostranstvu, organima lokalne uprave i drugim pravnim licima koja imaju javna ovlašćenja.

Administrativne takse utvrđene se Tarifom za administrativne takse (Taksena tarifa) koja je sastavni dio ovog zakona.

U cilju unapređenja poslovnog ambijenta i pospješivanja ekomske aktivnosti, posebno na lokalnom nivou, gdje su pored lokalnih administrativnih taksi prisutne i lokalne komunalne takse, koje u velikoj mjeri opterećuju privredu, predloženo je da taksenu tarifu za spise i radnje iz nadležnosti lokalne uprave utvrđuje nadležni organ lokalne uprave, uz prethodno pribavljenju saglasnost Vlade. Navedeno, će imati za cilj bolji monitoring utvrđivanja naknada, njihovu visinu, kao i harmonizaciju naknada na lokalnom i državnom nivou.

Takođe, cilj novog Zakona pored smanjenja administrativnih taksi koje u najvećoj mjeri opterećuju privredu i građane, jeste i pojednostavljenje postupka plaćanja kroz uvođenje mogućnosti elektronskog plaćanja administrativnih taksi.

Konkretni ciljevi koji se postižu predloženim propisom su:

- Niži troškovi poslovanja, posebno za mikro i mala preduzeća kroz primjenu nižih taksi, manjeg broja plaćanja i manjeg broja procedura,
- Manji troškovi za građane, što će za rezultat imati više raspoloživog dohotka za potrošnju ili štednju, što će pozitivno uticati na ekonomski rast.

Donošenje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama predviđeno je Programom rada Vlade za II kvartal 2018. godine. Uvažavajući činjenicu da se pristupilo sproveođenju sveobuhvatne analize, njegovo donošenje pomjereno je za IV kvartal 2018. godine.

Takođe, donošenje Zakona je i u skladu sa zaključkom Savjeta za konkurentnost gdje je Ministarstvo finansija zaduženo da pripremi Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o administrativnim taksama, u skladu sa preporukama Analize fiskaliteta na državnom i lokalnom nivou, kao i opredjeljenjem Vlade na unapređenju poslovnog ambijenta, kroz povećanje konkurentnosti. Navedene aktivnosti realizuju se kroz aktivnosti Savjeta za konkurenčnost, koji ima zadatku da koordinira aktivnosti na planu

sprovođenja prioritetnih reformskih mjera definisanih strateškim razvojnim dokumentima, koje su u funkciji otklanjanja ključnih prepreka za veću konkurentnost i brži privredni rast Crne Gore.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

U slučaju zadržavanja **statusa quo** opcije utvrđeni problemi koji se odnose na postojanje visokih taksi, kao i postojanje njihovog velikog broja, nastavilo bi da opterećuje privrednu i građane, što bi rezultiralo daljim povećanjem troškova poslovanja privrednih subjekata.

Takođe, status quo bi imao negativne implikacije i na građane, kroz stvaranje dodatnih troškova i potrebe izdvajanja dodatnog vremena za plaćanje svih potrebnih administrativnih taksi.

Istovremeno, neregulatornom opcijom, koja podrazumijeva zadržavanje postojećeg teksta Zakona, ne bi se mogli postići definisani ciljevi, imajući u vidu da je za postizanje utvrđenih ciljeva neophodno direktno intervenisati u dijelu smanjenja visine administrativnih taksi, kao i njihovog ukidanja, što je jedino moguće kroz donošenje novog Zakona.

S tim u vezi, u skladu sa zaključkom Savjeta za konkurentnost, Ministarstvo finansija se opredijelilo za regulatornu intervenciju, kroz donošenje novog Zakona o administrativnim taksama.

U tom cilju, pristupilo se sprovođenju sveobuhvatne analize važećih kao i novih predloženih iznosa administrativnih taksi od strane resornih institucija, što će imati za cilj podsticanje ekonomske aktivnosti i smanjenje opterećenja za privrednu i građane.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktnе i indirektnе.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenca;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Prilikom sprovođenja analize uticaja postojećih, kao i predloženih iznosa administrativnih taksi prvenstveno pristupilo se sprovođenju komparativne analize visine taksi u regionu (Srbija, Hrvatska, Bosna i Hercegovina i Republika Srpska) za one administrativne takse koje su karakteristične i zajedničke svim zemljama, a koje istovremeno najviše opterećuju privredu i građane.

Navedeno se odnosi na sljedeće administrativne takse:

- 1) Zahtjev, molbu i predlog, prijavu i drugi podnesak, ako ovim zakonom nije drukčije propisano. Iznos navedene takse u Crnoj Gori iznosi 5 EUR. Uporednom analizom utvrđeno je da je iznos takse u Crnoj Gori značajno veći u odnosu na zemlje regiona, te je predloženo njeno smanjenje sa 5 EUR na 2 EUR.
- 2) Za žalbe protiv rješenja koje donose organi iz člana 1 Zakona o administrativnim taksama, ako ovim zakonom nije drukčije propisano. Iznos navedene takse u Crnoj Gori iznosi 5 EUR. Uporednom analizom utvrđeno je da je iznos takse u Crnoj Gori veći u odnosu na pojedine zemlje regiona, te je predloženo njeno smanjenje sa 5 EUR na 4 EUR.
- 3) Za opomenu kojom se obveznik poziva da plati taksu. Iznos navedene takse u Crnoj Gori iznosi 3

EUR. Uporednom analizom utvrđeno je da je iznos takse u Crnoj Gori veći u odnosu na zemlje regiona, te je predloženo njeno smanjenje sa 3 EUR na 2 EUR.

- 4) Za uvjerenja koja izdaju organi, ako ovim zakonom nije drukčije određeno. Iznos navedene takse u Crnoj Gori iznosi 5 EUR. Uporednom analizom utvrđeno je da je iznos takse u Crnoj Gori veći u odnosu na pojedine zemlje regiona, te je predloženo njeno smanjenje sa 5 EUR na 3 EUR.
- 5) Za ovjeru ugovora. Iznos navedene takse u Crnoj Gori iznosi 5 EUR. Uvažavajući činjenicu da je komparativnom analizom utvrđeno da administrativna taksa za ovjeru ugovora nije predviđena, predloženo je njeno smanjenje sa 5 EUR na 3,00 EUR.
- 6) Za sva rješenja koja donose organi iz člana 1 Zakona o administrativnim taksama, ako ovim zakonom nije drukčije propisano. Iznos navedene takse u Crnoj Gori iznosi 5 EUR. Uporednom analizom utvrđeno je da je iznos takse u Crnoj Gori veći u odnosu na pojedine zemlje regiona, te je predloženo njeno smanjenje sa 5 EUR na 3 EUR.
- 7) Za ovjeru punomoćja. Iznos navedene takse u Crnoj Gori iznosi 5 EUR. Uporednom analizom utvrđeno je da je iznos takse u Crnoj Gori skoro duplo veći u odnosu na Srbiju (u drugim zemljama regiona nije utvrđena), predloženo je njeno smanjenje sa 5 EUR na 3 EUR.

Tabela sa uporednim podacima nalazi se u nastavku.

ADMINISTRATIVNE TAKSE										
	Vrsta podataka/usluge	CG	SRB	CG / SRB	HRV	CG / HRV	BIH	CG / BIH	RS	CG/ RS
TARIFNI BROJ 1	Za zahtjev, molbu i predlog, prijavu i drugi podnesak, ako ovim zakonom nije drukčije propisano	5	2.62 EUR - 310 din	- 47.60%	2.7 EUR - 20 HRK	-46%	2. 6 EUR - 5 KM	-48%	1.02 EUR - 2 KM	- 79.60%
TARIFNI BROJ 2	Za žalbe protiv rješenja koje donose organi iz člana 1 Zakona o administrativnim taksama, ako ovim zakonom nije drukčije propisano	5	3.9 EUR - 470 din	-22%	4.7 EUR - 35 HRK 6.72 EUR - 50 HRK	6% 34%	5.1 EUR - 10 KM	2%	5.1 EUR - 10 KM	2%
TARIFNI BROJ 3	Za opomenu kojom se obveznik poziva da plati taksu	3	2.3 EUR - 270 din	- 23.30%	2.7 EUR - 20 HRK	-10%	2. 6 EUR - 5 KM	- 13.30%	Nije definisano	/
TARIFNI BROJ 4	Za sva rješenja koja donose organi iz člana 1 Zakona o administrativnim taksama, ako ovim zakonom nije drukčije propisano	5	4.5 EUR - 530 din	-10%	4.7 EUR - 35 HRK 6.72 EUR - 50 HRK	-6% 34.40%	7.7 EUR - 15 KM	54%	5.1 EUR - 10 KM	2%
TARIFNI BROJ 26	1) Za uvjerenja koja izdaju organi, ako ovim zakonom nije drukčije određeno	5	2.62 EUR - 310 din	- 47.60%	2.7 EUR - 20 HRK	-46%	7.7 EUR - 15 KM	54%	5.1 EUR - 10 KM	2%
TARIFNI BROJ 26	Za ovjeru ugovora	5	e definis	/	e definis	/	e definis	/	e definis	/

TARIFNI BROJ 30	Za ovjeru punomoćja	5	2.3 EUR - 270 din	-54%	Nije definisano	/	Nije definisano	/

Uporednom analizom o prihodima za period od 2015. godine, zaključno sa 31. avgustom 2018. godine, utvrđeno je da **administrativne takse koje se odnose isključivo na izdavanje dokumenata, učestvuju između 35% i 40% u ukupnim prihodima po osnovu svih administrativnih taksi**. Navedeno podrazumijeva da su administrativne takse po ovom osnovu najzastupljenije.

Istovremeno, imajući u vidu da 2018. i 2019. god predstavljaju period reizdavanja ličnih dokumenata, očekuju se znato veći prihodi u odnosu na 2017. god (povećane od skoro 100% sa 2,9 miliona EUR na 5,5 miliona EUR).

Dalje, uporednom analizom za period jan 2015. god-avgust 2018. god, utvrđeno je, pored administrativnih taksi koje se odnose na izdavanje dokumenata, po čijem osnovu se ubira između 35% i 40% prihoda, da 4 institucije zajedno učestvuju sa 45% u ukupnim prihodima naplaćenim po osnovu administrativnih taksi.

S tim u vezi, oko 80% prihoda po osnovu administrativnih taksi ubira se od izdavanja ličnih dokumenata i naknada sljedećih institucija: Uprave za nekretnine, Uprave za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, Zavoda za intelektualnu svojinu i Uprave za inspekcijske poslove.

INSTITUCIJA	PRIHODI ZA 2015. GOD	BROJ NALOGA ZA 2015. GOD	PRIHODI ZA 2016. GOD	BROJ NALOGA ZA 2016. GOD	PRIHODI ZA 2017. GOD	BROJ NALOGA ZA 2017. GOD	PRIHODI ZA 2018. GOD (1.1- 31.8)	BROJ NALOGA ZA 2018. GOD (1.1- 31.8)
Ministarstvo unutrašnjih poslova izdavanje dokumenata	3,2	-	3,1	-	2,9	-	2,5	-
Uprava za nekretnine	0,738	132,000	0,77	142,000	0,782	145,000	0,816	155,000

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja – Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove	0,053	2,500	0,366	3,250	1,9	68,000	1,9	72,000
Zavod za intelektualnu svojinu	0,488	5,900	0,463	5,300	0,420	4,500	0,334	3,500
Uprava za inspekcijske poslove	1,3	51,500	1,5	59,000	0,679	27,500	0,165	5,600
Ukupno (prihodi/broj naloga) za ovih 5 institucija	5,8	191,900	6,2	210,000	6,7	245,000	5,72	236,100
Ukupni prihodi/broj naloga po osnovu svih administrativnih taksi	7,8	307,000	7,7	325,000	8,3	360,000	7,1	318,000
Procentualno učešće ovih 5 institucija u ukupnim administrativnim takсama (prihodi/broj naloga)	75%	62%	80%	65%	81%	68%	81%	74%

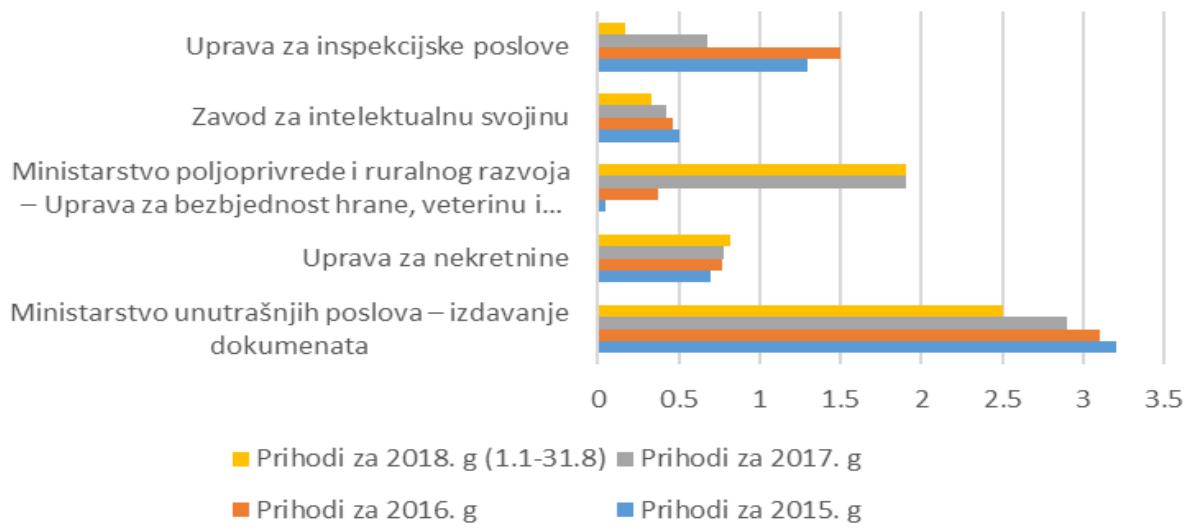
*iznosi su u milionima EUR

*tabela je kreirana na osnovu podataka državnog trezora o prihodima i broju plaćanja administrativnih taksi za period 01.01.2015-31.08.2018

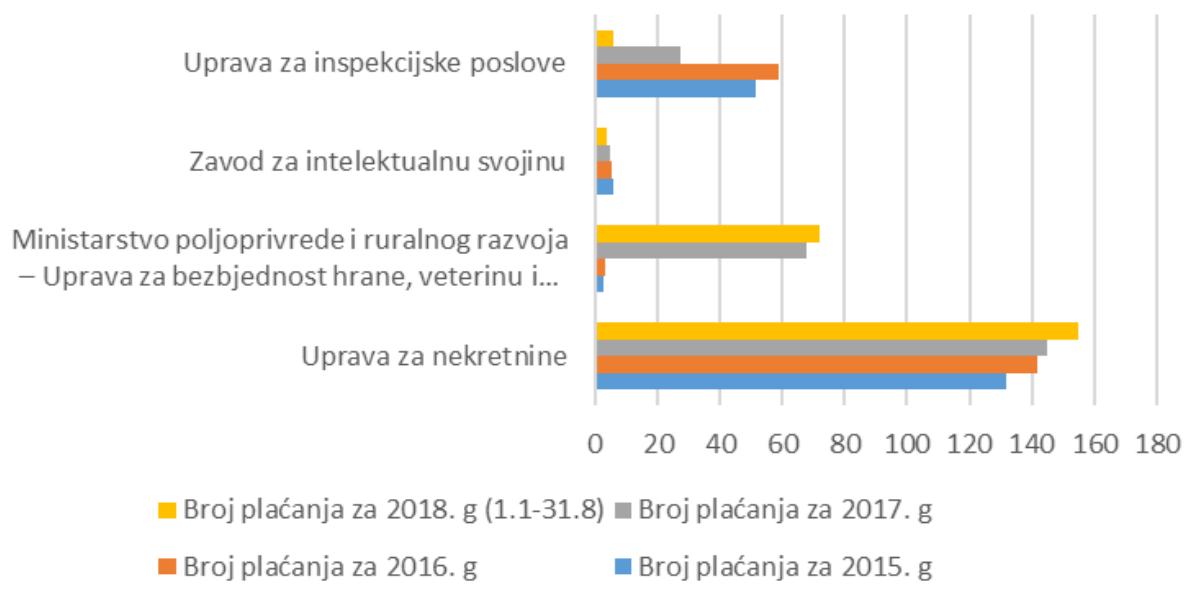
* državni trezor ne posjeduje analitiku o broju plaćanja koji se odnose na izdavanje ličnih dokumenata iz nadležnosti MUP-a

U nastavku se nalaze grafikoni po prihodima i broju plaćanja za navedene institucije:

Prihodi budžeta (u mil EUR)

Broj plaćanja (u hiljadama)

Uvažavajući navedeno, nakon konsultacija sa **Upravom za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove** i **Zavodom za intelektualnu svojinu** dogovoren je smanjenje većine iznosa administrativnih taksi koje su u nadležnosti ovih institucija.

Kada je riječ o **Upravi za nekretnine**, koja učestvuje pojedinačno, na godišnjem nivou (2015-2018) sa oko 10% od ukupnih prihoda, izvršeno je brisanje administrativnih taksi iz nadležnosti Uprave iz Zakona o administrativnim taksama, imajući u vidu da su navedene takse propisane Uredbom o visini naknada za korišćenje podataka državnog premjera i katastra nepokretnosti, na osnovu koje Uprava za nekretnine

vrši naplatu.

Kada je u pitanju **Uprava za inspekcijske poslove**, uporednom analizom (2015-2018) utvrđeno je da su se prihodi po osnovu ubiranja taksi iz nadležnosti ove institucije (taksa na uvoz biocidnih proizvoda predmeta opšte upotrebe, taksa na sanitarnu saglasnost o ispunjenosti sanitarno-higijenskih uslova u objektima pod sanitarnim nadzorom, taksa za slobodan saobraćaj brodova i naknada za otkup tenderske dokumentacije), smanjivali za uporedni period, tako da je u 2015. god Uprava za inspekcijske poslove učestovava sa 16.6% u ukupnim prihodima po osnovu administrativnih taksi, u 2016. god sa 19%, u 2017. god sa 8% i za prvih 8 mjeseci 2018. god sa 2%.

Uprava za nekretnine za period 2015-2018. god je u prosjeku učestovala sa 10% u ukupnim prihodima, Zavod za intelektualnu svojinu sa 5%, dok je Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, učestovala sa 0.6% u ukupnim prihodima u 2015. god, 2% u 2016. god, 23% u 2017. god i 27% za prvih 8 mjeseci 2018. god.

Kada je u pitanju broj plaćanja, za period jan-decembar 2015. god, najveći broj plaćanja kod pojedinačne institucije registrovan je kod Uprave za nekretnine, gdje je za navedeni period bilo 132.026 plaćanja od ukupno 307.504, što predstavlja 43% od ukupnog broja plaćanja.

Republička administrativna taksa (RAT) koja se odnosi na plaćanje taksi za zahtjeve, rješenja i uvjerenja, učestvuje sa 29%, što predstavlja drugi najveći broj plaćanja.

Kada je u pitanju broj plaćanja, za period jan-decembar 2016. god, najveći broj plaćanja kod pojedinačne institucije registrovan je kod Uprave za nekretenine, gdje je za navedeni period bilo 142.034 plaćanja od ukupno 325.179, što predstavlja 44% od ukupnog broja plaćanja.

Republička administrativna taksa (RAT) koja se odnosi na plaćanje taksi za zahtjeve, rješenja i uvjerenja, učestvuje sa 30%, što predstavlja drugi najveći broj plaćanja.

Kada je u pitanju broj plaćanja, za period jan-decembar 2017. god, najveći broj plaćanja kod pojedinačne institucije registrovan je kod Uprave za nekretenine, gdje je za navedeni period bilo 144.471 plaćanja od ukupno 359.251, što predstavlja 40% od ukupnog broja plaćanja.

Republička administrativna taksa (RAT) koja se odnosi na plaćanje taksi za zahtjeve, rješenja i uvjerenja, učestvuje sa 26,5%, što predstavlja drugi najveći broj plaćanja.

Kada je u pitanju broj plaćanja, za period jan-avgust 2018. god, najveći broj plaćanja kod pojedinačne institucije registrovan je kod Uprave za nekretenine, gdje je za navedeni period bilo 154.905 plaćanja od ukupno 317.840, što predstavlja 49% od ukupnog broja plaćanja.

Republička administrativna taksa (RAT) koja se odnosi na plaćanje taksi za zahtjeve, rješenja i uvjerenja, učestvuje sa 5%, što predstavlja drugi najveći broj plaćanja.

Rezultati analize pokazali su da Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, Uprava za nekretnine, Zavod za intelektualnu svojinu i Uprava za inspekcijske poslove učestvuju sa između 80% i 85% u ukupnim prihodima i broju plaćanja na godišnjem nivou.

Istovremeno, kod analize administrativnih taksi koje su u nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva vanjskih poslova (Diplomatsko konzularna predstavnštva), imajući u vidu prirodu ovih poslova, kao i da su 2018. i 2019. god period u kojem će biti najveći broj reizdavanja ličnih dokumenata u zemlji i inostranstvu, odlučeno je da se ne vrši njihovo smanjenje.

Pored navedenih, izvršeno je smanjenje određenih administrativnih taksi koje su u nadležnosti sljedećih institucija: Ministarstva prosvjete, Ministarstva održivog razvoja i turizma, Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja i Ministarstva saobraćaja i pomorstva.

Smanjenje iznosa taksi kod Ministarstva održivog razvoja i turizma, Ministarstva saobraćaja i pomorstva, Ministarstva prosvjete i Ministarstva sporta neće imati značaj uticaj na budžet, imajući u vidu da se radi o malom broju zahtjeva.

Imajući u vidu intenciju Zakona da se eliminiše dvostruko naplaćivanje taksi po istom osnovu, izvršeno je brisanje tarifnih brojeva 32 (ovjera geodetskog plana po listu detalja), 33 (ovjera heliografske kopije plana), 36 (ovjera kopije plana) i 39 (donošenje rješenja o promjenama u katastru nepokretnosti za koje je potrebno izvršiti uviđaj na licu mjesta) koji su u nadležnosti Uprave za nekretnine, uvažavajući činjenicu da se takse po ovom osnovu već ubiraju kroz primjenu Uredbe o visini naknada za korišćenje podataka državnog premjera i katastra nepokretnosti („Sl. List CG“, br. 026/12).

Predloženim tekstom izvršeno je smanjenje 72 takse (11% od ukupnog broja), dok je ukinuto 49 taksi (7%).

Rješenja u propisu će uticati na građane i privredu. Predložena rješenja neće imati negativnog uticaja, dok će se pozitivan uticaj ogledati kroz stvaranje nižih troškova poslovanja, posebno za mikro i mala preduzeća kroz primjenu nižih taksi, manjeg broja plaćanja i manjeg broja procedura. Takođe pozitivni efekti će se ogledati kroz smanjenje troškova za građane, što će za rezultat imati više raspoloživog dohotka za potrošnju ili štednju, što će pozitivno uticati na ekonomski rast. Samim tim, efekat predloženih rješenja će imati i direkstan i indirekstan pozitivan uticaj na građane i privredu.

Imajući u vidu da se predloženim rješenjima smanjuju administrativne takse, to će imati negativan uticaj na budžet države kroz potencijalno smanjenje budžetskih prihoda po ovom osnovu, dok će sa druge strane imati indirekstan pozitivan uticaj na građane i privredu, kroz pojednostavljenje uslova za poslovanje i posješivanje ekomske aktivnosti.

Primjena propisa neće izazvati troškove građanima, privredi, malim i srednjim preduzećima, već će imati pozitivan efekat.

Pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju negativan efekat koji će imati državni budžet, imajući u vidu da se predloženim rješenjima unapređuju uslovi za poslovanje i stimuliše ekomska aktivnost, kako na državnom, tako i na lokalnom nivou. Samim tim, podržava se stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenca.

Procjena administrativnih troškova pripremljenja je na bazi podataka za 2017. god, u kojoj je bilo ukupno 359.000 plaćanja. Kao podatak o potrebnom vremenu čekanja pretpostavićemo da ono traje od 2 do 4h, te ćemo rezultate prikazati kao raspon. S obzirom da je prosječna bruto plata u 2017. god iznosila je 768 EUR (prosjek od 22 radna dana – dnevica 35 EUR, odnosno satnica 4,4 EUR), dobijeno je da bi obračunati administrativni troškovi po ovom osnovu iznosili između 3,2 milion EUR (2h čekanja) i 6,4 miliona EUR (4h čekanja).

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

Za implementaciju zakona nije potrebno obezbeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore.

Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Usvajanjem propisa nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

Implementacijom propisa će se ostvariti manji prihod za budžet Crne Gore u odnosu na prethodni period uslijed smanjenja iznosa određenih administrativnih taksi.

Imajući u vidu da gore navedene četiri institucije (Uprava za nekretnine, Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove, Zavod za intelektualnu svojinu i Uprava za inspekcijske poslove) učestvuju sa skoro 80% u ukupnim prihodima i broju zahtjeva na godišnjem nivou, u nastavku se nalazi procjena smanjenja prihoda budžeta po osnovu smanjenja iznosa taksi za ove institucije.

Kada je riječ o Zavodu za intelektualnu svojinu, ukoliko bi u 2018. god bili isti prihodi po osnovu administrativnih taksi, predloženo smanjenje iznosa taksi od oko 50% rezultiralo bi smanjenjem prihoda budžeta za oko **210,000 EUR**.

Kada je u pitanju Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja (Uprava za bezbjednost hrane, veterinu i fitosanitarne poslove), ukoliko bi u 2018. god bili isti prihodi po osnovu administrativnih taksi, predloženo smanjenje iznosa taksi od oko 21% rezultiralo bi smanjenjem prihoda budžeta za oko **400,000 EUR**.

Takođe, imajući u vidu da su smanjenji iznosi taksi za podnošenje zahtjeva, izdavanje rješenja i uvjerenja, procijenjeno je da, ukoliko bi u 2018. god bili isti prihodi, kod Uprave za nekretnine i Uprave za inspekcijske poslove bi došlo do smanjenja prihoda od najviše od 30%.

S tim u vezi, smanjenje prihoda budžeta kod Uprave za nekretnine bi iznosilo oko **235,000 EUR**, dok bi kod Uprave za inspekcijske poslove smanjenje prihoda budžeta iznosilo oko **204,000 EUR**.

Istovremeno, napominjemo da uslijed postojanja različite kategorizacije administrativnih taksi i vođenje njihove evidencije od strane više institucija, ne postoje egzaktni podaci o ukupnim prihodima koji se odnose isključivo na zahtjeve, rješenja i uvjerenja, te je kao prepostavka uzeto smanjenje od 30%.

Uvažavajući prethodno navedeno, ukupni ostvareni prihod za budžet na osnovu smanjenja taksi za zahtjeve, rješenja i uvjerenja bi bio manji za oko **1,1 milion EUR**.

Takođe, ukoliko se uzme u obzir prepostavka da bi smanjenje na nivou svih administrativnih taksi iznosilo 30%, što predstavlja najmanje realan scenario, prihodi za budžet bi bili manji za 2,4 miliona EUR.

Istovremeno, imajući u vidu da 2018. i 2019. god predstavljaju period reizdavanja ličnih dokumenata, očekuju se znanto veći prihodi u odnosu na 2017. god (povećane od skoro 100% sa **2,9 miliona EUR** na **5,8 miliona EUR**).

Na kraju, možemo zaključiti da povećanje prihoda po osnovu izdavanja ličnih dokumenata (2,9 miliona EUR) bi anuliralo gubitke nastale po osnovu smanjenja određenih administrativnih taksi (1,1 milion EUR – 2,4 miliona EUR) u 2019. god.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti

U pripremi izrade ovog propisa održani su sastanci sa predstavncima 16 institucija, koje imaju zakonski osnov za naplatu administrativnih taksi i preispitana opravdanost postojanja svake administrativne takse pojedinačno.

Predlog Zakona će biti predmet javne rasprave u skladu sa Uredbom o izboru predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela organa državne uprave i sproveđenju javne rasprave.

Dobijene sugestije će biti sastavni dio finalnog Izvještaja o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mјere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sproveđenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Potencijalne prepreke za implementaciju propisa bi nastale ukoliko bi došlo do selektivne primjene propisa od strane resornih organa.

Ministarstvo finansija će biti zaduženo za ispunjavanje ciljeva, sproveđenje monitoringa i evaluacije primjene propisa.

Indikatori na osnovu kojih će se mjeriti ispunjenje ciljeva su

1. prihodi po osnovu administrativnih taksi i
2. broj naloga na godišnjem nivou.

Datum i mjesto

Podgorica, 14.09.2018

Starješina organa predлагаča

Darko Radunović